

GYEPES ISTVÁN, DR.

1922. szeptember 11. Gyula, Békés vármegye – 2000. január 23. Győr

Szülővárosában megkezdett gimnáziumi tanulmányait anyagi okok miatt nem tudta befejezni. 1938-ban péktanonc lett, segédlevele 1941-es megszerzését követően 1943-ig sütőipari segéd volt Gyulán. 1943-ban behívták katonának, a hadseregben hadtápszolgálatot látott el. A második világháború végén Németországban megszökött alakulatától, de Magyarországon a Vörös Hadsereg letartóztatta. Szibériából 1947-ben tért haza, ugyanabban az évben belépett a Magyar Kommunista Pártba. 1948-1949-ben kirendeltségvezető volt a Békés megyei földhivatalnál.

A Bírói és Államügyészi Akadémia elvégzése után 1950-től irodavezetőként dolgozott a Gyulai Államügyészségen, 1952-től megyei bíró Szombathelyen, 1953-tól Veszprémben, ahol később elnökhelyettes lett. 1954. augusztus 5.-1987. szeptember 30. között a Győr-Sopron Megyei Bíróság elnöke volt. A jogi egyetemet 1957. június 19-én fejezte be, 1970-ben a pártfőiskolán is oklevelet szerzett. 1984-ben a munkáját jónak értékelték, ezen belül: „kádernevelő tevékenysége jól szolgálta a bírói és vezetői utánpótlást.” 1987-ben vonult nyugállományba.

Az 1956-os forradalmat követő megtorlás során 1957. június 10-én elsőfokú büntetőeljárásban halálra ítélte Földes Gábor, Tihanyi Árpád, Gulyás Lajos, Weintráger László, Cziffrik Lajos és Zsigmond Imre vádlottakat. 1957. december 21-én másodfokon dr. Ledényi Ferenc tanácsa helybenhagyta az elmarasztalásokat. Ugyanebben a büntetőeljárásban Kiss Antalra életfogytig tartó börtönbüntetést szabott ki, de másodfokon őt is halálra ítélték. Gulyást, Kisst, Tihanyit és Zsigmondot 1957. december 31-én, Cziffriket, Földest (akinek a kegyelmi kérelmét a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elutasította) és Weintrágeret 1958. január 15-én végezték ki Győrött.

Nezvál Ferenc igazságügy-miniszter felkérésére 1957 nyarán levelet írt hozzá, aki azt továbbította dr. Münnich Ferencnek, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány első elnökhelyettesének. Gyepes a levélben kifejtette, hogy az ún. mosonmagyaróvári büntetőügyből kitűnt az „ellenforradalom” országos jellege. Ezzel teremtett lehetőséget a népbírósági ítélkezés országossá tételéhez, a kádári megtorlás kiszélesítéséhez.

KITÜNTETÉSEI

Szocialista Munkáért Érdemérem (1956)
Munka Érdemrend ezüst fokozata (1965)
Az Igazságügy Kiváló Dolgozója (1969)
Munka Érdemrend arany fokozata (1971)
Munka Érdemrend arany fokozata (1978)
Április Negyedike Érdemrend (1985)

FORRÁSOK, IRODALOM

Győri Törvényszék – nem iktatott életrajz töredék.

Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Sopron-Moson Megyei Levéltára. Markója Imre kitüntetési javaslata, 1984. december 22. 20070/1984/20. IM II/1.

1956 kézikönyve. III. Megtorlás és emlékezés. A kézikönyv főszerkesztője Hegedűs B. András, a kötetet szerkesztette Kende Péter. 1956-os Intézet, Budapest, 1996. 73–76., 78–80., 254., 258.

Zinner Tibor: *A kádári megtorlás rendszere.* Hamvas Béla Kultúrakutató Intézet, Budapest, 2001. 263.

Győri életrajzi lexikon. Szerkesztette Grábics Frigyes–Horváth Sándor Domonkos–Kucska Ferenc. 2. átdolgozott kiadás. Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár, Győr, 2003. 121.

Eörsi László: *1956 mártírjai. 225 kivégzett felkelő. Budapest a forradalom napjaiban.* Szentpétery Tibor fotóival. Rubicon-Ház, Budapest, 2006. 39., 60., 76., 96., 207., 225., 230.

Zinner Tibor: *Utak és tévutak a XX. századi magyar felsőbiráskodás káderpolitikájában '56 után.* In *A Kúria és elnökei III.* A kötetet szerkesztette Bódiné dr. Beliznai Kinga. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2015. 181., 184.